

Sygn. akt V CO 100/19

POSTANOWIENIE

Dnia 21 maja 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Kamil Zaradkiewicz

w sprawie z powództwa B. M.

przeciwko M. M.

o rozwód,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym

w Izbie Cywilnej w dniu 21 maja 2019 r.,

wniosku Sądu Okręgowego w Ś. o oznaczenie sądu właściwego
do rozpoznania sprawy o sygn. akt I C [...],

**zawiesza postępowanie przed Sądem Najwyższym na
podstawie art. 177 § 1 pkt 3¹ k.p.c. w związku z art. 391 § 1 k.p.c.
w związku z art. 398²¹ k.p.c. - w związku z przedstawieniem przez
Sąd Najwyższy pytania prawnego Trybunałowi Konstytucyjnemu
w sprawie o sygn. akt IV CO 50/19.**

UZASADNIENIE

Zarządzeniem z 23 stycznia 2019 r. Sąd Okręgowy w Ś. zwrócił się do Sądu Najwyższego o oznaczenie sądu właściwego do rozpoznania sprawy o rozwód.

Postanowieniem z 14 lutego 2019 r. Sąd Najwyższy odmówił oznaczenia sądu właściwego do rozpoznania sprawy, wskazując, że powódka wskazała miejsce zamieszkania na terytorium Polski, które wyznacza właściwość miejscową w sprawie o rozwód, nie wskazując innego miejsca zamieszkania, choć jednocześnie z akt sprawy wynika, iż pracuje w Republice Federalnej Niemiec. Ustosunkowując się następnie do wezwania Sądu Okręgowego pełnomocnik powódki wskazał Dortmund jako jej aktualne miejsce zamieszkania. W konsekwencji zarządzeniem z 16 kwietnia 2019 r. Sąd Okręgowy w Ś. zwrócił się do Sądu Najwyższego o ponowne oznaczenie sądu właściwego do rozpoznania sprawy o rozwód.

Wobec powyższego ustalono, iż w sprawie głównej oboje małżonkowie posiadają obywatelstwo polskie, jednak nie mieszkają na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Przy uwzględnieniu jurysdykcji sądu polskiego (art. 1103¹ § 1 pkt 4 k.p.c.) oznacza to, iż nie jest możliwe ustalenie właściwości miejscowej sądu, przed który należy wytoczyć powództwo zgodnie z art. 41 k.p.c.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

W niniejszej sprawie postępowanie przed Sądem Najwyższym zostaje zawieszone na podstawie art. 177 § 1 pkt 3¹ w związku z art. 391 § 1 w związku z art. 398²¹ k.p.c., z uwagi na przedstawienie Trybunałowi Konstytucyjnemu przez Sąd Najwyższy w sprawie o sygn. akt IV CO 50/19 pytania prawnego, bowiem od wyniku postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym zainicjowanego powyższym pytaniem prawnym zależy również rozstrzygnięcie niniejszej sprawy.

Wskazane powyżej pytanie prawne dotyczy oceny hierarchicznej zgodności (konstytucyjności) art. 45 k.p.c., który ma stanowić podstawę rozstrzygnięcia w niniejszej sprawie.

W sprawie o sygn. IV CO 50/19 Sąd Najwyższy zwrócił się z pytaniem stwierdzenia przez Trybunał Konstytucyjny tego, czy przepis ten w zakresie, w jakim:

1) wyklucza stwierdzenie niewłaściwości sądu w razie oznaczenia przez Sąd Najwyższy sądu, przed który należy wytoczyć powództwo - jest zgodny z art. 2 oraz z art. 45 ust. 1 Konstytucji RP,

2) nie określa kryteriów ani przesłanek stanowiących podstawę oznaczenia przez Sąd Najwyższy sądu, przed który należy wytoczyć powództwo - jest zgodny z art. 45 ust. 1 w związku z art. 176 ust. 2 oraz z art. 7 Konstytucji RP.

Zważywszy systematykę przepisów Kodeksu postępowania cywilnego, nie budzi wątpliwości Sądu Najwyższego fakt, iż wyłączenie w postępowaniu przed Sądem Najwyższym stosowania art. 177 k.p.c. dotyczy jedynie spraw, o których mowa w art. 398¹ i nast. (część pierwsza, księga pierwsza, tytuł VI, dział Va „Skarga kasacyjna”). Wyłączenie wskazane w art. 398¹² k.p.c. należy interpretować ściśle, zatem nie dotyczy ono innych postępowań przed Sądem Najwyższym niż zainicjowane skargą kasacyjną, w tym dotyczących oznaczenia sądu, przed który należy wytoczyć powództwo.

Z tych względów, na podstawie art. 177 § 1 pkt 3¹ w związku z art. 391 § 1 w związku z art. 398²¹ k.p.c., Sąd Najwyższy postanowił, jak w sentencji.